COMMISSIE

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 20 januari 1977

inzake een procedure op grond van artikel 85 van het EEG-Verdrag

(IV/27.442 — Vacuum Interrupters Ltd)

(Slechts de tekst in de Engelse taal is authentiek)

(77/160/EEG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, en met name op artikel 85,

Gelet op Verordening nr. 17 van de Raad van 6 februari 1962 [1], en met name op de artikelen 6 en 8,

Gezien de op 28 juni 1973 door Albert Zirk, secretaris van Vacuum Interrupters Ltd, Londen, ten behoeve van deze verrichte aanmelding van een overeenkomst d.d. 25 maart 1970 krachtens welke Associated Electrical Industries Ltd en Reyrolle Parsons Ltd in de rechten treden van The English Electric Co. Ltd, en van A. Reyrolle and Co. Ltd, in een destijds Vacuum Interrupters (1968) Ltd geheten vennootschap, waarvan de naam later werd gewijzigd in Vacuum Interrupters Ltd,

Gezien het feit, dat deze aanmelding strekte tot het verkrijgen van een negatieve verklaring ten aanzien van artikel 85, lid 1, van het EEG-Verdrag, subsidiair om een verklaring van ontheffing van het kartelverbod op grond van artikel 85, lid 3, voor deze overeenkomst,

Gezien de bekendmaking van het essentiële gedeelte van de aanmelding overeenkomstig artikel 19, lid 3, van Verordening nr. 17 in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen* nr. C 180 van 4 augustus 1976,

Geraadpleegd het Adviescomité voor Mededingingsregelingen en Economische Machtsposities overeenkomstig artikel 10 van Verordening nr. 17 op 19 oktober 1976,

I. DE FEITEN

Overwegende dat de feiten als volgt kunnen worden samengevat :

1. De op 28 juni 1973 bij de Commissie aangemelde overeenkomst werd op 25 maart 1970 aangegaan door Associated Electrical Industries Ltd enerzijds, Reyrolle Parsons Ltd anderzijds en Vacuum Interrupters (1968) Ltd als derde partij. Onder andere werd hierin verklaard dat The English Electric Co. Ltd enerzijds en A. Reyrolle and Co. Ltd anderzijds bij overeenkomst van 15 februari 1968 zich hadden verbonden tot oprichting van een vennootschap onder de naam Vacuum Interrupters Ltd, alsmede tot samenwerking onderling en met Vacuum Interrupters Ltd bij de ontwikkeling van vacuümonderbrekers. Na de overeenkomst van 1968, en vóór die van 1970, wijzigde Vacuum Interrupters Ltd haar naam in Vacuum Interrupters (1968) Ltd, terwijl Associated Electrical Industries Ltd en The English Electric Co. Ltd verbonden vennootschappen werden, daar zij beide dochterondernemingen van The General Electric and English Electric Companies Ltd waren geworden. De naam van The General Electric and English Electric Companies Ltd werd later gewijzigd in The General Electric Co. Ltd. Eveneens na de overeenkomst van 1968 en vóór die van 1970 werd A. Reyrolle and Co. Ltd omgezet in Reyrolle Parsons Ltd, toen zij op 1 januari 1969 alle activa van het bedrijf van C.A. Parsons and Co. Ltd verwierf.

2. Associated Electrical Industries is thans een 100 % dochteronderneming van The General Electric Co. Ltd.

3. De onderneming „Vacuum Interrupters Ltd" werd als naamloze vennootschap opgericht vóór 17 november 1972, en in een overeenkomst van die datum tussen Associated Electrical Industries Ltd, Reyrolle Parsons Ltd en Vacuum Interrupters Ltd werd o.a. (i) voorzien dat „Vacuum Interrupters (1968) Ltd" zou worden geliquideerd en (ii) verklaard dat Vacuum Interrupters Ltd door goedkeuring van de overeenkomst van 25 maart 1970 gebonden zou zijn.

[1] PB nr. 13 van 21. 2. 1962, blz. 204/62.

4. Zowel Associated Electrical Industries Ltd als Reyrolle Parsons Ltd produceert een groot assortiment zware elektrische uitrustingseenheden, met inbegrip van schakelapparatuur onafhankelijk van en in concurrentie met elkaar. Associated Electrical Industries Ltd werd een dochteronderneming van The General Electric Co. Ltd op 4 december 1967.

The General Electric Co. Ltd heeft de Commissie medegedeeld dat :

(i) er drie overeenkomsten inzake technische samenwerking tussen haar en/of de vennootschappen van de groep en Reyrolle Parsons bestaan, die alle voor 4 december 1967 werden gesloten, alsmede

(ii) twee andere overeenkomsten, waarin beide firma's met andere vennootschappen zijn verbonden — één op het gebied van transformateurs (1972) en een ander (1969) inzake een minderheidsbelang in een onderneming voor kabelfabricage in het Caraibisch gebied. Deze contractuele bindingen van The General Electric Co. Ltd en haar dochteronderneming Associated Electrical Industries Ltd met Reyrolle Parsons Ltd tonen aan dat de samenwerking tussen de ondernemingen niet parallel, met het aangaan en de voortzetting van het gemeenschappelijk belang in Vacuum Interrupters Ltd werd uitgebreid en derhalve de tussen hen bestaande verhouding van potentiële mededinging niet werd verkleind.

5. Schakelapparatuur heeft twee functies, nl. :

(i) het in- en uitschakelen van de stroom die uit elektrische centrales langs hoogspanningsleidingen wordt gevoerd voor plattelands-, stads of industrieel gebruik ; en

(ii) als veiligheidsmechanisme bij een storing in het distributiesysteem.

6. Het voornaamste uitrustingsonderdeel bij schakelapparatuur is een „stroomonderbreker" die de stroom afsluit en automatisch en zeer snel moet werken wanneer er een defect in het systeem optreedt. De stroom moet in ongeveer 1/25 seconde kunnen worden afgesloten ten einde schade aan generatoren, elektromotoren en andere in het systeem opgenomen apparatuur te voorkomen. De stroomonderbreker heeft bij een defect in een hoogspanningslijn een zeer moeilijke taak te vervullen, waarvoor men over een zeer verfijnd uitrustingsstuk dient te kunnen beschikken. De onderbreking van grote stroomsterkten gaat gepaard met sterkstroombogen, die tot dusverre meestal werden onderbroken met olie, perslucht of inerte gassen. De ontwikkeling van een onderbreker van het vacuümtype is op gang gekomen door het feit, dat een boog in vacuüm niet in stand kan worden gehouden, een verschijnsel dat tot een zeer snelle doving leidt en een aantal bijkomende voordelen heeft, zoals een geringer brandrisico en een langere levensduur van de werkende delen.

7. Zowel Associated Electrical Industries Ltd als Reyrolle Parsons Ltd ontwerpen, vervaardigen en verkopen onafhankelijk van elkaar schakelapparatuur voor alle spanningen tot het hoogste niveau voor gebruik in sub-stations binnen en buiten. Vacuum Interrupters Ltd ontwikkelt, ontwerpt, vervaardigt en verkoopt vacuümonderbrekers voor inbouw in schakelaars en stroomonderbrekers, gebruikt bij individuele schakelapparatuureenheden.

8. Dit type onderbreker heeft een langzame ontwikkeling doorgemaakt. Hoewel de basisbeginselen al vele jaren bekend waren, leverden de constructie en werking zeer ingewikkelde en moeilijke technische problemen op, zoals b.v. (a) het handhaven van een vacuüm en (b) bestendiging van de elektrische isolatie ondanks de door de boog ontwikkelde metaaldamp (c) het voorkomen van uitzonderlijke slijtage van de contacten, (d) het voorkomen van „afkapping" van de stroom en (e) het voorkomen van de situatie waarin tussen de contactoppervlakten een lasverbinding zou ontstaan, hetgeen gemakkelijk kan gebeuren wanneer twee gladde en hoog gepolijste oppervlakten worden samengeperst in een vacuüm en door de effectieve stroom worden verhit.

Deze verschillende vraagstukken zijn in de afgelopen 20 jaar theoretisch opgelost, en er zijn in deze talrijke octrooien genomen, zowel in de Verenigde Staten als in het Verenigd Koninkrijk, waarvan thans enkele zijn vervallen.

9. Het was in het Verenigd Koninkrijk al vele jaren bekend, dat onderzoek betreffende vacuümonderbrekers werd uitgevoerd in de Verenigde Staten, in hoofdzaak door The General Electric and Westinghouse Companies, hoewel ook Jennings Radio en Allis Chalmers vermoed werden geïnteresseerd en actief te zijn.

10. Het onderzoek betreffende vacuümonderbrekers werd echter in het Verenigd Koninkrijk eerst ongeveer 10 jaar geleden serieus opgezet, toen Associated Electrical Industries Ltd, A. Reyrolle & Co. en The English Electric Co. Ltd allen afzonderlijk technische research en werkzaamheden begonnen. Elk der vennootschappen ontdekte, dat de ontwikkelingskosten zeer hoog waren en zag in, dat indien vacuümonderbrekers voor commercieel gebruik zouden moeten worden ingevoerd tegen een prijs waartegen zij concurrerend zouden zijn met de conventionele vormen van schakelapparatuur, samenwerking en bundeling van de beschikbare middelen essentieel zouden zijn om de hoge kosten voor de afzonderlijke vennootschappen te verminderen. Onder deze omstandigheden rees het idee van de opzet van een gezamenlijke onderneming voor onderzoek en ontwikkeling, en kwamen The English Electric Co. Ltd en A. Reyrolle and Co. Ltd in 1968 overeen de vennootschap Vacuum Interrupters Ltd op te richten. De regeling tussen Associated Electrical Industries Ltd and Reyrolle Parsons Ltd werd neergelegd in de nieuwe overeenkomst van 25 maart 1970, die zij met Vacuum Interrupters Ltd sloten. Deze overeenkomst is het onderwerp van de aanmelding van 28 juni 1973, vergezeld van bepaalde daaropvolgende wijzigingsovereenkom-

sten van 17 november 1972 en twee afzonderlijke overeenkomsten van 24 november 1972; de inhoud van deze wijzigingsovereenkomsten is slechts voorzover vermeld, belangrijk voor deze beschikking. Opgemerkt moet echter worden dat Vacuum Interrupters (1968) Ltd na de overeenkomst van 1970 werd geliquideerd en de huidige vennootschap, Vacuum Interrupters Ltd, opgericht, die bij goedkeuring de voorwaarden van de overeenkomst van 25 maart 1970 als sub 3 genoemd, aanvaardde.

11. De aangemelde overeenkomst van 25 maart 1970 bevat o.a. volgende voorwaarden :

a) Associated Electrical Industries Ltd (hierna AEI te noemen) neemt voor 60 % en Reyrolle Parsons Ltd (hierna RP te noemen) voor 40 % deel in het aandelenkapitaal van Vacuum Interrupters Ltd (hierna VIL te noemen);

b) AEI en RP komen overeen dat VIL haar activiteiten zal blijven richten op het ontwikkelen, ontwerpen, vervaardigen en verkopen van vacuümonderbrekers als gedefinieerd in de overeenkomst en geen andere activiteiten zal verrichten zonder schriftelijke toestemming van zowel AEI als RP;

c) AEI heeft het recht vier bestuurders van VIL te benoemen, waaronder de voorzitter, en RP heeft het recht tot benoeming van drie bestuurders, waaronder de vice-voorzitter;

d) zowel AEI als RP komen overeen dat geen der partijen de resultaten van de overeenkomst, waarop zij elk afzonderlijk recht hebben, aan derden afgeeft tenzij bepaalde daarin aangegeven voorwaarden voordien door beiden zijn vervuld;

e) AEI en RP komen overeen dat voor de duur van de overeenkomst geen hunner vacuümonderbrekers als onderdeel van of bestemd voor door een van hen vervaardigde en verkochte grotere elektrische uitrusting zullen ontwikkelen, ontwerpen, vervaardigen of verkopen en dat zij bovendien naar vermogen zullen trachten zulks ook bij de met hen verbonden vennootschappen te bewerkstelligen en dat zij bovendien binnen het bereik van hun mogelijkheden erop toe zullen zien, dat zij en hun dochterondernemingen alle door hen benodigde vacuümonderbrekers zullen betrekken bij VIL, mits deze bereid en in staat is en blijft, deze op concurrerende voorwaarden inzake prijs, specificatie, leveringsdata e.a. te verkopen, tenzij een afnemer erop aan zou dringen de te gebruiken vacuumonderbrekers uit andere bron te leveren;

f) AEI en RP komen overeen aan VIL (1) alle octrooirechten en (2) andere know-how betreffende vacuumonderbrekers ter beschikking te stellen en binnen het bereik van hun mogelijkheden te verschaffen, waarover AEI en RP of een van hen gedurende de looptijd van de overeenkomst zeggenschap hebben of zouden hebben;

g) AEI en RP nemen op zich VIL ertoe te verbinden alle krachtens hun associatie ingevolge de overeenkomst verkregen vertrouwelijke informatie geheim te houden en niet aan buitenlanders bekend te maken of te gebruiken, behalve voor met het bedrijf verband houdende oogmerken;

h) de overeenkomst is aangegaan voor een termijn van 10 jaar na de datum van onderbreking en daarna met jaarlijkse verlenging, totdat zij, als voorzien in de overeenkomst, wordt gewijzigd of beëindigd, met uitzondering van de bepalingen betreffende geheimhouding, die volledig in werking en van kracht zullen blijven voor de in de overeenkomsten aangegeven tijdsperiode;

i) tevens werd afgesproken, dat de overeenkomst zou worden geregistreerd bij de Registrar of Restrictive Trade Practices in England;

j) voorts worden nog bepalingen gegeven betreffende de rechten van AEI, RP en The General Electric and English Electric Companies Ltd (zoals The General Electric Co. Ltd destijds werd genoemd) om octrooien en inlichtingen betreffende vacuümonderbrekers beschikbaar te stellen aan VIL, het geven van wederzijdse faciliteiten door VIL, en andere rechten, met inbegrip van de bij de oorspronkelijke overeenkomst van 1968 aan VIL verleende rechten, terwijl zij zich het recht voorbehouden octrooilicenties te verlenen aan dochterondernemingen in Australië, Zuid-Afrika, India, Pakistan en Nieuw-Zeeland en andere overzeese vennootschappen, waarin zij belangen hebben, na toestemming van VIL.

12. Vacuum Interrupters Ltd vervaardigt alleen vacuümonderbrekers en geen schakelaars of stroomonderbrekingsapparatuur waarin de onderbreker dient te worden ingebouwd. Het ontwerp en de beschrijving van deze apparatuur wordt opgemaakt door de producent die deze speciaal ontwerpt zodat een bepaald type onderbreker met olie, vloeistof, inert gas of vacuüm kan worden ingebouwd. Wanneer een vacuumonderbreker dient te worden gebruikt, wordt het ontwerp en de beschrijving aan Vacuum Interrupters overgemaakt, die de bepaalde vacuümonderbreker voor inbouw in de speciale apparatuur zal ontwerpen en fabriceren. In deze apparatuur kan de vacuümonderbreker niet door een ander type onderbreker worden vervangen. De onderbreker zelf wordt niet rechtstreeks gebruikt door noch verkocht aan de eindgebruiker van de schakelapparatuur. Hij wordt alleen aan een tussenpersoon verkocht d. i. de producent van de schakelapparatuur waarvoor de onderbreker werd ontworpen. Het relevante afzetgebied voor vacuümonderbrekers is derhalve beperkt tot vennootschappen of ondernemingen die schakelapparatuur vervaardigen, fabriceren, construeren of aanpassen, die om een onderbreker van het vacuümtype is gebouwd, daarvoor is aangepast, of waarin deze is ingebouwd.

13. De andere hoofdpunten die uit het door de diensten van de Commissie na de aanmelding uitgevoerde onderzoek zijn gebleken, zijn de volgende :

a) Stroomonderbrekers voor stroomnetten bestrijken een reeks spanningen, over het algemeen van 200 V tot 700 kilovolt (kV). De reeds door Vacuum Interrupters Ltd ontwikkelde vacuümonderbrekers zijn ingebouwd in stroomonderbrekers van 3,3 kV tot 132 kV, doch de twee vacuümonderbrekers waarop de produktie thans is geconcentreerd zijn van het type V5 en V8. Deze zijn alleen voor laagspanning, beide voor nominale spanningen van 11 kV met een kortsluitstroom van respectievelijk 26,2 kA en 13,1 kA, en werkelijke stroomwaarden van ten hoogste 1 250 en 2 000 ampères respectievelijk. Het ligt in de bedoeling de nominale spanning van deze onderbrekers te vergroten.

b) Gebleken is dat bij ondernemingen in het Verenigd Koninkrijk reeds circa 1,5 miljoen pond is besteed aan onderzoek en ontwikkeling van de vacuümonderbreker. De voorganger van de huidige Vacuum Interrupter Ltd heeft circa 500 000 pond in onderzoek en ontwikkeling geïnvesteerd. De huidige vennootschap heeft in de vier jaar voor 31 maart 1974 1 miljoen pond besteed aan onderzoek, ontwikkeling, produktie, vervaardiging en verkoop en administratiekosten. De vacuümonderbreker wordt nog niet in commerciële hoeveelheden door de vennootschap geproduceerd, doch gehoopt wordt dat het vermogen die dit type onderbreker zal kunnen verwerken binnen enkele jaren zal kunnen worden verhoogd, evenals de produktiecapaciteit van het bedrijf, zodat een groter assortiment efficiënte onderbrekers van dit type kan worden afgezet op een goede commerciële basis. De typen, die thans voor verkoop beschikbaar zijn, worden verkocht voor circa 150 pond per stuk, in welk bedrag de ontwikkelingskosten niet zijn verdisconteerd. De omzet van de vennootschap over elk van de vier jaren voor 1974 was :

1970/1971 :	£ 27 050,
1971/1972 :	£ 32 220,
1972/1973 :	£ 48 314,
1973/1974 :	£ 47 235.

c) Onderbrekers van het vacuümtype worden thans geproduceerd in het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten en Japan.

De producenten zijn :

Verenigde Staten :

The General Electric Co.
Westinghouse Electric Co.
McGraw Edison
Jennings Radio
Allis-Chalmers
ITE — Imperial Corporation

Japan :

Mitsubishi
Toshiba
Miedensha
Toyo Denki
Hitachi

Verenigd Koninkrijk :

Vacuum Interrupters Ltd.

d) In de Lid-Staten van de EEG bestaat nog geen werkelijke markt van vacuümonderbrekers, omdat schakelapparatuur waarin onderbrekers van het vacuümtype van Vacuum Interrupters Ltd zijn opgenomen, nog in de ontwikkelingsfase is. De plaatsgevonden verkopen aan klanten in de Lid-Staten waren klaarblijkelijk alleen bestemd voor experimentele doeleinden. In hoofdzaak zijn zeven vacuumonderbrekers verkocht aan twee afzonderlijke afnemers in West-Duitsland. De vooruitzichten voor de toekomstige afzet zijn afhankelijk van de succesvolle ontwikkeling van dit type onderbreker en met name van de vergroting van het vermogen die zij kunnen verwerken. Alle tekenen wijzen erop, dat de ontwikkeling met succes zal worden bekroond, en de uitvoer naar andere landen binnen de EEG zich zal uitbreiden. De vraag naar de vacuumonderbreker is in de Verenigde Staten en Japan gestadig toegenomen, en er is geen reden om aan te nemen, dat een dergelijke expansie niet zou plaatsvinden wanneer de producenten van schakelapparatuur binnen de EEG uitrusting ontwikkelen, waarin de vacuümonderbreker kan worden opgenomen.

e) Associated Electrical Industries Ltd heeft via haar moedermaatschappij, The General Electrioc Co. Ltd, vele afnemers voor schakelapparatuur in het Verenigd Koninkrijk en in de Lid-Staten van de EEG. Reyrolle Parsons heeft tot nog toe geen schakelapparatuur in andere Lid-Staten dan het Verenigd Koninkrijk afgezet. Beide vennootschappen doen voornamelijk zaken met grote industriële bedrijven in het Verenigd Koninkrijk en in het bijzonder met de Central Electricity Generating Board en andere Electricity Boards, waarvan zij beide de voornaamste leveranciers van schakelapparatuur zijn. De kosten van de vacuümonderbreker zijn een zeer klein gedeelte van de waarde van de schakelapparatuur.

14. Vacuum Interrupters Ltd heeft de overeenkomst van 25 maart 1970 en de wijzigingsovereenkomsten van 17 november 1972 alsmede de daaropvolgende twee overeenkomsten van 24 november 1972 op 28 juni 1973 aangemeld. Op grond van de overweging van het voorgelegde schriftelijke en mondelinge betoog van partijen en het door haar ingestelde onderzoek is de Commissie gebleken, dat in dit geval een gunstige beschikking zou kunnen worden gegeven. Om deze reden is een bekendmaking met een samenvatting van de feiten, waarin om opmerkingen van belanghebbende derden wordt verzocht, 4 augustus 1976 gepubliceerd in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen* overeenkomstig artikel 19, lid 3, van Verordening nr. 17. Na deze publikatie zijn geen opmerkingen of bezwaren van derden ontvangen.

II. TOEPASSELIJKHEID VAN ARTIKEL 85, LID 1, VAN HET EEG-VERDRAG

Overwegende dat artikel 85, lid 1, van het EEG-Verdrag bepaalt, dat onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt en verboden zijn alle overeenkomsten tussen ondernemingen, alle besluiten van ondernemersverenigingen en alle onderling afgestemde feitelijke gedragingen, welke de handel tussen Lid-Staten ongunstig kunnen beïnvloeden en ertoe strekken of ten gevolge hebben, dat de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt wordt verhinderd, beperkt of vervalst ;

A. Verhindering, beperking of vervalsing van de mededinging

15. Overwegende dat voor het sluiten van de overeenkomst van 25 maart 1970 noch Associated Electrical Industries noch Reyrolle Parsons vacuümonderbrekers vervaardigden ; dat zij er echter, gezien hun ervaring op het gebied van zware elektrische uitrusting en hun vermogen daarvoor onderdelen te vervaardigen, de omvang en kwaliteit van hun onderzoek- en ontwikkelingsactiviteiten, waarvan een deel met name gericht was op de sector vacuümonderbrekers, hun deskundigheid in de vervaardiging van elektrische uitrusting over het algemeen en de natuurlijke groei van hun activiteiten op het laatstgenoemde gebied zeer wel toe zouden kunnen zijn gekomen, hun produktenassortiment uit te breiden tot vacuümonderbrekers, waardoor zij rechtstreekse concurrenten op de relevante produktenmarkt zouden zijn geworden ; dat zij derhalve moeten worden geacht potentiële concurrenten te zijn en dat derhalve kan worden gesteld, dat de overeenkomst van 25 maart 1970 is gesloten tussen potentiële producenten ;

16. Overwegende dat de overeenkomst ertoe strekt en ten gevolge heeft, dat de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt wordt beperkt ; dat deze beperking op de relevante markt van dit specifieke produkt zich voordoet, omdat er thans zelfs niet één producent van onderdelen voor elektrische uitrusting binnen de gemeenschappelijke markt is, die vacuumonderbrekers maakt en verkoopt ; dat wanneer twee vennootschappen, die potentiële producenten zijn en die zich beide binnen de gemeenschappelijke markt bevinden, samengaan op het gebied van onderzoek, ontwikkeling, vervaardiging en verkoop door een gezamenlijke dochteronderneming voor dit produkt alleen op te zetten, zij afzien van de mogelijkheid dit produkt onafhankelijk van, en in concurrentie met elkaar, te ontwikkelen en te verkopen ; dat er derhalve een mededingingsbeperking bestaat ;

B. Gevolgen voor de handel tussen de Lid-Staten

17. Overwegende dat zowel Associated Electrical Industries als Reyrolle Parsons belangrijke producenten van schakelapparatuur in het Verenigd Koninkrijk zijn ; dat derhalve redelijkerwijze mag worden aangenomen, dat indien zich in de andere Lid-Staten van de EEG een markt zou ontwikkelen voor de vacuümonderbreker en indien zowel Associated Electrical Industries en/of de met deze onderneming verbonden vennootschappen als Reyrolle Parsons Ltd. de onderbreker van het vacuümtype onafhankelijk van elkaar zouden hebben ontwikkeld en geproduceerd, zij elk in staat zouden zijn geweest een markt daarvoor te verkrijgen in de andere Lid-Staten, waar zij niet alleen met elkaar, doch ook met andere ondernemingen die dit type onderbreker zouden vervaardigen, in concurrentie zouden staan ; dat een bepaalde exporthandel tot ontwikkeling had kunnen komen tussen beide ondernemingen in het Verenigd Koninkrijk en afnemers in andere Lid-Staten, waarbij iedere onderneming in concurrentie zou staan met de ander en met de plaatselijke producenten ; dat uitvoer van het Verenigd Koninkrijk naar andere Lid-Staten nu vroeger op gang zal komen en volgens een ander patroon zal geschieden waardoor de handelsstromen tussen het Verenigd Koninkrijk en andere Lid-Staten worden beïnvloed ; dat bovendien deze grote vennootschappen elk onder hun afnemers de Central Electricity Generating Boards van het Verenigd Koninkrijk tellen, alsmede de meeste grote industriële ondernemingen, die elektriciteit via hoogspanningsleidingen afnemen ; dat, gezien het feit dat twee vennootschappen, elk met een belangrijke marktpositie in zware elektrische uitrusting in het Verenigd Koninkrijk, hun activiteiten op het gebied van vacuümonderbrekers hebben ondergebracht in een gezamenlijke dochteronderneming, de mogelijkheid dat een andere producent of andere producenten van zware elektrische uitrusting uit andere Lid-Staten van de EEG in het Verenigd Koninkrijk zouden kunnen optreden ten behoeve van de vervaardiging en de verkoop of alleen de verkoop van vacuumonderbrekers in concurrentie met Vacuum Interrupters Ltd, wel aanzienlijk wordt verminderd ; dat het voor deze producenten wel gemakkelijker zou zijn een markt voor dit produkt in het Verenigd Koninkrijk op te bouwen indien zij niet in concurrentie zouden staan met een economisch en technisch sterkere concurrent maar met twee concurrenten die elk afzonderlijk economisch en technisch zwakker zijn ; dat de marktpositie van Vacuum Interrupters Ltd, mede gezien de marktpositie van de moederondernemingen en de marktpositie van andere producenten van schakelapparatuur in het Verenigd Koninkrijk, die eveneens schakelaars met door Vacuum Interrupters Ltd ontworpen en geproduceerde vacuümonderbrekers kunnen verkopen, het nieuwe op de markt komende ondernemingen moeilijker zal maken een deel van de markt te veroveren ; dat derhalve het resultaat van de oprichting van Vacuum Interrupters Ltd is, dat producenten van elektrische apparatuur uit andere Lid-Staten van de EEG het moeilijker zullen hebben om op de markt in het Verenigd Koninkrijk door te dringen ; dat derhalve de concurrentiebeperking, die voortvloeit uit de oprichting van de gezamenlijke dochteronderneming waarop deze beschikking betrekking heeft, ten gevolge zal hebben, dat de door het Verenigd Koninkrijk aan de andere Lid-Staten geboden concurrentie beperkt zal zijn, evenals het mededingingsvermogen van vennootschappen uit andere

Lid-Staten binnen het Verenigd Koninkrijk ; dat voorts, omdat er op dit ogenblik geen andere producenten van vacuümonderbrekers op de gemeenschappelijke markt aanwezig zijn en er slechts een beperkt aantal potentiële producenten zijn, een „joint venture" onderneming tussen twee potentiële producenten de structuur van de mededinging op de gemeenschappelijke markt aantast ; dat de handel tussen de Lid-Staten derhalve ongunstig wordt beïnvloed door de overeenkomst van 25 maart 1970 ;

18. Overwegende dat de bedoelde overeenkomst, zoals sub 15 gesteld, is gesloten tussen producenten die potentiële concurrenten zijn ; dat er derhalve als sub 16 uiteengezet, een mededingingsbeperking bestaat die, gezien de sub 17 beschreven gevolgen, een ongunstig gevolg heeft voor de handel tussen de Lid-Staten ; dat deze overeenkomst derhalve onder de bepalingen van artikel 85, lid 1, van het Verdrag valt ;

III. TOEPASSELIJKHEID VAN ARTIKEL 85, LID 3, VAN HET EEG-VERDRAG

Overwegende dat volgens artikel 85, lid 3, de bepalingen van artikel 85, lid 1, buiten toepassing kunnen worden verklaard voor overeenkomsten tussen ondernemingen en besluiten van ondernemersverenigingen, die bijdragen tot verbetering van de produktie of van de verdeling der produkten of tot bevordering van de technische en economische vooruitgang, mits een billijk aandeel in de daaruit voortvloeiende voordelen de gebruikers ten goede komt, en zonder nochtans aan de betrokken onderneming :

a) beperkingen op te leggen welke voor het bereiken van deze doelstellingen niet onmisbaar zijn ;

b) de mogelijkheid te geven, voor een wezenlijk deel van de betrokken produkten de mededinging uit te schakelen ;

19. Overwegende dat de Commissie zich ervan heeft overtuigd, dat The English Electric Co. als Arthur Reyrolle and Co. ten tijde van de opzet van de gemeenschappelijke onderneming in 1968 de mening waren toegedaan, dat de destijds gebruikte vloeistof- en persluchtonderbrekers de enige typen onderbreker waren, die commercieel renderend zouden blijven — althans op korte tot middellange termijn ; dat beide vennootschappen, hoewel de potentiële voordelen van de onderbreker van het vacuümtype in vergelijking met de vloeistof- en persluchttypen hun bekend waren, niettemin wegens de hoeveelheid risicodragend kapitaal die ter ontwikkeling van het vacuümtype zou moeten worden geïnvesteerd, plus de hoeveelheid deskundige arbeid die daaraan zou moeten worden besteed met uitsluiting van werkzaamheden aan andere meer winstgevende projecten en de mogelijk lange periode die zou verstrijken voordat de ontwikkeling in een stadium zou zijn gekomen, waar een commercieel renderende produktie mogelijk zou zijn, hun onafhankelijke onderzoek en ontwikkeling staakten ; dat zij vervolgens een gemeenschappelijke onderneming oprichtten, waarin zij beiden minder middelen behoefden te investeren dan bij voortzetting van de werkzaamheden afzonderlijk en waarvoor beide ondernemingen enkele technici konden leveren, zodat de technische arbeidsinvestering kon worden verdeeld met minder ernstige gevolgen voor de andere werkzaamheden die de respectievelijke vennootschappen verrichtten ; dat bij onderzoek en ontwikkeling van de vacuümonderbreker door de Vacuum Interrupters Ltd, zoals verwacht slechts langzaam vooruitgang werd geboekt doch dat deze thans gestadig is, en dat de Commissie van oordeel is dat uit de wordingsgeschiedenis van de gemeenschappelijke onderneming sinds haar oorspronkelijke opzet in 1968 blijkt, dat de moedermaatschappijen terecht tot de conclusie zijn gekomen, dat de voortgezette investering van geld en deskundigheid in de ontwikkeling van de vacuümonderbreker door iedere maatschappij afzonderlijk niet verantwoord zou zijn geweest ;

20. Overwegende dat Vacuum Interrupters Ltd als resultaat hiervan thans twee verschillende modellen vacuümonderbreker, elk van betrekkelijk geringe capaciteit, die naar gehoopt wordt in de nabije toekomst zal kunnen worden vergroot, heeft ontworpen, ontwikkeld en kan vervaardigen ; dat de huidige verbruikersprijs van iedere volledige eenheid ca. 150 £ bedraagt, waarin geen bedrag voor onderzoeks- of ontwikkelingskosten verdisconteerd is ; dat de verbruiker derhalve ten gevolge van de investering in Vacuum Interrupters Ltd een duurzame en efficiënte onderbreker van lage vermogens ter beschikking krijgt tegen een redelijke prijs, zodat een billijk aandeel in de uit de gemeenschappelijke onderneming voortvloeiende voordelen aan hem ten goede komt ; dat het feit dat de ontwikkeling van dit type onderbreker wordt voortgezet, betekent dat de markt waarop deze zal kunnen worden verkocht groter zal worden, doordat ontwerpers van schakelapparatuur in staat worden gesteld de mogelijkheid van gebruik van de onderbreker van het vacuümtype in apparatuur van een groter vermogen dan tot nog toe te anticiperen, hetgeen zal leiden tot het ontwerpen van meer apparatuur met gebruikmaking van de vacuümonderbreker, waardoor de vraag naar het produkt zal worden vergroot en vice versa veel zal worden bijgedragen tot de verbetering van de produktie en de verdeling van de produkten ; dat Vacuum Interrupters Ltd bovendien door de voortzetting van het onderzoek, de technische en economische vooruitgang bevordert ;

21. Overwegende dat het Vacuum Interrupters Ltd vrij staat vacuümonderbrekers te verkopen aan iedere producent van schakelapparatuur, waar dan ook, op diens specificaties ; dat bij produkten voor AEI of RP de ontwerpen en specificaties volgens welke zij voor een vennootschap werkt, geheim worden gehouden voor de andere ; dat de orders onafhankelijk worden geplaatst en behandeld ; dat de vennootschap derhalve haar werkzaamheden kan concentreren op het terrein dat met haar oprichting werd beoogd, nl. de produktie van dit onderdeel voor schakelapparatuur, en haar activiteiten niet uitbreidt tot andere, verwante terreinen, waardoor meer samenwerking zou ontstaan en bovendien de mededinging onnodig zou worden beperkt ;

22. Overwegende dat de Commissie, gezien de inhoud van de aanmelding en de daarbij gevoegde bijlage, het beschikbare bewijsmateriaal en de resultaten van het verrichte onderzoek en de door haar ingewonnen inlichtingen in dit geval de door Vacuum Interrupters Ltd aangevoerde argumenten ter ondersteuning van haar verzoek om ontheffing ingevolge artikel 85, lid 3, aanvaardbaar acht, nl. :

1. De beschikbaarheid van vacuümonderbrekers stelt producenten van schakelapparatuur in staat stroomonderbrekers te ontwerpen, ontwikkelen en vervaardigen die technische voordelen hebben boven de bestaande perslucht- en vloeistofapparatuur.

2. De overeenkomst voorziet in de financiële middelen en technische steun, die noodzakelijk zijn voor een grondige uitvoering van onderzoek en ontwikkeling van vacuümonderbrekers.

3. Door het gebruik van schakelapparatuur met vacuumonderbrekers ontstaan voordelen voor de verbruikers.

4. Ten gevolge van de overeenkomst kan de onderbreker van het vacuümtype worden ontwikkeld, geproduceerd en aan verbruikers binnen de EEG verkocht in concurrentie met die, welke uit de Verenigde Staten en Japan voor invoer naar de EEG zullen worden aangeboden, wanneer een markt voor de vacuümonderbreker binnen de Lid-Staten van de EEG tot stand wordt gebracht.

5. De technische en financiële inspanningen die noodzakelijk zijn om de vacuümonderbreker als een commercieel renderend produkt binnen een redelijk tijdsbestek te kunnen produceren, zouden niet kunnen zijn gedaan indien beide partijen zich alleen op hun eigen middelen hadden moeten baseren ;

23. Overwegende dat de overeenkomsten geen beperkingen inhouden, die niet onmisbaar zijn voor het bereiken van de doelstellingen ; dat met name de belangrijkste overeenkomst bepaalt dat partijen „redelijke inspanningen" moeten leveren om de ondernemingen van hun groep te verhinderen vacuümonderbrekers te ontwikkelen, ontwerpen, produceren of verkopen en eveneens erop toe te zien dat hun dochterondernemingen de benodigde vacuümonderbrekers niet bij andere producenten van vacuümonderbrekers zouden betrekken ; dat het in de overeenkomst wordt aanvaard dat indien een klant van één van de moeder- of dochterondernemingen bepaalt dat een vacuümonderbreker, die door een andere producent werd vervaardigd in de bestelde elektrische apparatuur moet worden ingebouwd, dit speciale verzoek dient te worden erkend en ingewilligd ; dat de beperking dat geen van beide moederondernemingen vacuümonderbrekers op eigen initiatief zal ontwikkelen, ontwerpen, produceren of verkopen door de Commissie als onmisbaar wordt beschouwd ingevolge de aard van de onderzochte overeenkomsten ;

24. Overwegende dat derhalve aan alle voorwaarden voor de toepassing van artikel 85, lid 3, van het Verdrag is voldaan ;

25. Overwegende dat de betrokken overeenkomst in werking is getreden op 25 maart 1970 en dat deze beschikking van kracht wordt op de datum van aanmelding ;

26. Overwegende dat beoogd wordt ontheffing te verlenen voor de periode van 1 januari 1973 tot 25 maart 1980 ; dat de begindatum wordt vastgesteld in overeenstemming met artikel 25 van Verordening nr. 17 omdat de aanmelding werd verricht op 28 juni 1973, zodat zij binnen de in dat artikel vereiste termijn van zes maanden viel ; dat beoogd wordt een verplichting aan deze ontheffing te verbinden, met name dat de Commissie op de hoogte moet worden gesteld indien

(i) wijzigingen in de structuur en het bezit van de aandelen van Vacuum Interrupters Ltd gedurende de bovengenoemde periode zouden plaatsvinden ;

(ii) door Associated Electrical Industries Ltd en Reyrolle Parsons Ltd een machtiging zou worden gegeven, die Vacuum Interrupters Ltd in de gelegenheid zou stellen „andere activiteiten te verrichten" met opgave van volledige details over een dergelijke machtiging,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN :

Artikel 1

De bepalingen van artikel 85, lid 1, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap worden uit hoofde van het in artikel 85, lid 3, bepaalde buiten toepassing verklaard voor de voorwaarden van de overeenkomst van 25 maart 1970 tussen Associated Electrical Industries Ltd, Reyrolle Parsons Ltd en Vacuum Interrupters Ltd.

Artikel 2

Vacuum Interrupters Ltd dient de Commissie in kennis te stellen van alle wijzigingen, die gedurende de ontheffingsperiode worden aangebracht in structuur en/of eigendom van het aandelenkapitaal van de vennootschap binnen 28 dagen nadat deze van kracht zijn geworden.

Artikel 3

Vacuum Interrupters Ltd (VIL) dient de Commissie in kennis te stellen van elke door Associated Electrical Industries en Reyrolle Parsons gedurende de ontheffingsperiode aan deze onderneming gegeven machtiging om „andere activiteiten te verrichten" met volledige details van een dergelijke machtiging, binnen 28 dagen nadat deze is gegeven.

Artikel 4

Deze beschikking treedt in werking op 1 januari 1973 en geldt tot 25 maart 1980.

Deze beschikking is gericht tot :

1. Vacuum Interrupters Ltd, 68 Ballards Lane, Finchley, London, England ;
2. Associated Electrical Industries Ltd, 1 Stanhope Gate, London W1, England ;
3. Reyrolle Parsons, Ltd, Hebburn, County Durham, England.

Gedaan te Brussel, 20 januari 1977.

Voor de Commissie

R. VOUEL

Lid van de Commissie